

Johannes Clausens afskedsprædiken

Taler

Johannes Clausen
Præst

Dato

26. november 1864

Sted

Vejlby Kirke

Omstændigheder**Prædikentekst**

Matthæusevangeliet kapitel 9, vers 18-27

- 1 Matth. 9, 18—27: ”Der Han talede dette til dem, se, da kom en Øverste og faldt ned for Ham og sagde: Min Datter er just nu død; men kom og læg Din Haand paa hende, saa bliver hun levende. Og Jesus stod op og fulgte ham med sine Discipler. Og se, en Kvinde, som i tolv Aar havde havt Blodflod, traadte til
- 5 bagfra og rørte ved Sømmen af Hans Klædebon; thi hun sagde ved sig selv: Dersom jeg ikkun rører ved Hans Klædebon, da bliver jeg helbredet. Men Jesus vendte sig om, og da Han saa hende, sagde Han: Datter! vær frimodig, Din Tro har frelst Dig. Og Kvinden blev helbredet fra den samme Stund. Og der Jesus kom i den Øverstes Hus og saa Piberne og Folket, som buldrede, sagde Han til
- 10 dem: Viger bort, thi Pigen er ikke død, men hun sover. Og de beloe Ham. Men der Folket var uddrevet, gik Han ind og tog hende fat ved Haanden; da stod Pigen op. Og dette Rygte kom ud i det ganske Land.”

- 15 I en mindre Kreds her i Menigheden mindes jeg engang ifjor at have sammenlignet vort Liv paa Jorden med en Rejse. Dette Billede rinder mig ihu, nu da jeg skal skilles fra Eder. Det var kun en kort Tid, der blev mig forundt at rejse sammen med Eder, Venner! Inderlig gjerne havde jeg fortsat Rejsen
- 20 længere i Eders Selskab, men Herren vilde det ikke saaledes. Dog takker jeg Ham af Hjertet for denne korte Rejsetid. Jeg fik Lov til at rejse sammen med min kjære Fader hans sidste Dag paa Jorden; trods mange Sygdoms Dage var det et saare lykkeligt Aar for min Hustru og mig, fordi vi levede sammen med ham i fælles Tro og inderlig Kjærlighed og Fred hver eneste Dag. Jeg saa min Fader
- 25 rejse hjem, hjem til Himmerige, saa vist som man veed, at Den rejser hjem, der bekjender sig som en stakkels Synder og bekjender sin Tro paa den Herre Jesus Kristus; og det gjorde min Fader saa ydmygt og fast, som jeg aldrig nogenfinde

har hørt det. Dette Samliv med min Fader og Synet af hans salige Bortgang er en
30 af de største Glæder, Herren har skjænket mig. Derfor var jeg glad som et Barn,
den Dag jeg stod der oppe i Koret foran hans Ligkiste, en Glæde, som jeg veed
Flere af Eder havde ondt ved at forstaae. Men siig mig dog: kan der tænkes større
Glæde for et Barn, end at see sin Fader drage bort til Himmelhjemmet. Men jeg
har ogsaa været glad ved at rejse sammen med Eder, Brødre og Søstre! thi vi kom
35 saa godt ud af det sammen, I vare saa kjærlige mod mig, det styrkede mig under
Rejsens Besvær.

Ja, min Gjerning iblandt Eder varede kun saa kortog kunde af den Grund ikke
blive meget omfattende; jeg var jo ikke engang beskikket til Præst her, men
40 gjorde dog en Præsts Gjerning og blev af Eder betragtet som saadan. For min
lille Gjerning imellem Eder vil jeg i Dag gjøre Rede, hvorledes jeg i al Fald har
opfattet den, og dertil giver Dagens Evangelium mig en særegen Lejlighed. Dette
fortæller om en ung Pige, som blev opvakt fra de Døde af Jesus, og om en ældre
Kvinde, som af Ham blev helbredt for en langvarig Sygdom. Paa Begge viste
45 Frelseren sin Kjærligheds Undermagt. Begge disse bleve udrevne af Dødens og
Sygdommens Magt; men senere ramte jo dog Døden dem begge. Var Frelserens
Gjerning med dem til ingen anden Nytte, end at den forhalede Døden for dem?
Jo, visselig! thi derved vare de Begge komne til Troen. Vare de døde uden denne,
vilde de jo være døde i deres Synder og være gaaede ind til Fordømmelsen; men
50 da Døden kom saa at sige anden Gang til den unge Pige, da kunde man ved
hendes Begravelse sige: det var hende, som Jesus opvakte; derved lærte hun Ham
at kjende og er derfor nu gaaer ind til det evige Liv. Og om den ældre Kvinde
kunde det ligesaa siges ved hendes Bortgang: hun blev helbredet af Jesus og kom
til Troen, derfor er hun nu salig. — I Aanden og Hjerterne vil og kan Jesus
55 endnu gjøre den samme Opvækkelses- og Helbredelses-Gjerning, og kun de
Sjæle ville gennem Døden indgaae til et saligt Liv, i hvem Han faaer Lov til at
gjøre denne Frelser-Gjerning, inden de døe. Men var der nu mit inderlige
Ønske, og det var der, at være Eder til Hjælp, at I kunde blive salige, faae Eders
Sjæle frelste, saa gjaldt det jo om at virke til, at Jesus kunde komme til aandeligt
60 at gjøre den samme Gjerning med Eder, som Han gjorde med Pigen og den
ældre Kvinde i Evangeliet, at I ikke skulde døe i Eders Synder og gaae fortabte.
Der tales i vore Dage om, at der her og der skeer Opvækkelse, at der ere Folk,
som blive opvakte, og herved forstaaes da saadanne Sjæle, som ved Jesu
Naadegjerning ere vaagnede op til Troen og Livet i Ham. Som Forholdene ere
65 nutildags næsten overalt i vort Land, troer jeg, at det Begyndende og Væsenlige i
enhver Præsts Gjerning, naar han ellers selv er opvakt, maa være dette ved Guds

Naade at virke til Opvækkelse, hvortil den Ene vel har faaet større Gaver end den Anden, saasom der findes en uhyre Mængde aandelige Døde rundt omkring
70 i Sognene. Ve! veed jeg, at Opvækkelsen ikke er nok, men at der efter denne maa komme en alvorlig Omvendelse og hjertelig Opbyggelse som levende Stene i Guds Tempel, den troende Menighed. Men jeg kan ikke skjønne Andet, end at den Præst, som ikke har Syn for den skrækkelige Død, som hersker, og som derfor ikke troer det nødvendigt først at søge at vække Sjælene op, men troer, at
75 de Alle ere Kristne, — han vil forgjæves forkynde Evangeliets Naade og Trøst; thi den have de aandelig Døde slet ingen Brug for, den kan kun de smage og annamme, som ere vakle op af deres Syndesøvn og derfor hungre efter Guds Naade. — Naar jeg derfor vil gjøre Rede for min Gjerning, da vil jeg ikke vise hen til stor Kirkegang og Lignende, hvormed mangel Præst daarer sig selv som
80 Bevis for, at han udretter Noget. Thi Erfaringen viser, at Sligt slet ikke er noget Bevis for, at Gjeringen har været til Velsignelse. Beviset kan alene hentes fra, om der ved Gjeringen er sket Opvækkelse og en derpaa følgende Opbyggelse i et levende Menigheds-Samfund. Det fuldgylldige Bevis vil først foreligge paa den store Høstens Dag. Hernede kunne vi kun holde os til Tegnene, og jeg har visse
85 trøstende Tegn paa, at jeg et Lidet i det korte Tidsrum har naaet det Maal, jeg fra Begyndelsen satte mig. Men det egentlige Bevis for, al dette er saa, maa komme fra de Sjæles Vidnesbyrd, for hvem jeg har forkyndt GudSs Ord; de veed bedst selv, om Ordet har virket paa deres Hjerter eller ikke. Det kunde jo ikke nytte, at jeg stod og fortalte her en hel Del om, hvad jeg havde virket, naar det
90 saa slet ikke var sandt. Og derfor maa jeg, hvad min Gjerning angaaer, vende mig til Dig, den Enkelte, og spørge Dig:

Er du beleven opvakt?

95 og er der En og Anden, Ung eller Gammel, som herpaa med Sandhed kan svare Ja, da har min Gjerning her ikke været forgjæves.

Men naar jeg fra først af betragtede det som min Hovedgjerning ved Guds
100 Naade, ved Lovens og Evangeliets Forkyndelse, at virke til Opvækkelse iblandt Eder, da fremgik dette af de Tanker, som jeg gjorde mig om Tilstanden her i Vejlby Sogn. Hvorledes tænkte jeg mig da denne? herom vil jeg først tale. — Da Jesus i Evangeliet gjorde sin Gjerning, see vi Ham omgivet af en Kreds af Hans Discipler. Allerede ved Tanken om at komme hertil var jeg glad ved at vide, at
105 der her fandtes en lille Flok af troende Sjæle, i hvis Midte min Fader stod, og

som han elskede, og som jeg haabede vilde hjælpe til ved Gjerningen, og i delte Haab er jeg ikke bleven skuffet. Jeg havde i min gamle Virkekreds følt Velsignelsen og Glæden af at staa i en Kreds af troende Brødre og Søstre. Jeg
110 gruede ved Tanken om at skulle komme et Sted hen, hvor jeg skulde komme til at staa ene. Det vidste jeg, som sagt, at jeg ikke kom til her, og derfor drog jeg ogsaa glad herhen. Men jeg troede unegtelig, at det var de Færreste, som i Aand og Sandhed vare Jesu Discipler, trods det de Alle bar Hans Navn. Da jeg fra Begyndelsen af prædikede for Eder saa alvorligt om Synd og Vantro, kom Sjæle i
115 den kjærligste og velvilligste Mening og spurgte mig, om jeg dog ikke havde for ringe Tanker om Vejlbys Sogn, om jeg ikke tænkte mig Tilstanden her værre, end den virkelig var. De troede dog ikke, at Folk her vare saa ugudelige, at en saa haard Tale var nødvendig. Tvertimod mente de, at det stod fuldt saa godt til her som andetsteds, ja mente, at Folk i Vejlbys Sogn vare meget skikkelige og retskafne, at
120 her ikke var saa liden Guds frygt, at her var en ret god sædelig Tilstand, at Folk ikke vare saa slemme til at bande og sværge som i andre Sogne, at her herskede mere Tarvelighed og mindre Forfængelighed end mange andre Steder. Disse Folk havde imidlertid misforstaaet mig. Mine Tanker gjaldt slet ikke den udvortes Sædeligheds Tilstand; denne kjendte jeg ikke og kunde ikke falde
125 nogen Dom om denne. Hvis det virkelig forholdt sig saa, da mente jeg, at dette jo i sig selv var glædeligt, om det i denne Henseende stod bedre til end andersteds, om Folk her i Reglen vare ædruelige, flittige og retskafne, ikke svirede og drak, ikke bandede og sværgede eller spottede over Kristus og Hans Ord, men ogsaa kunde siges at være gudfrygtige. Men paa denne udvortes Sædeligheds Tilstand
130 tænkte jeg, som sagt, slet ikke.

Jeg vidste, at der er langt fra denne og fra en Gudfryglighed, der kun bestaaer i, at man nu og da gaaer i Kirke og har gudelige Begær i sit Hus, til levende Kristendom, levende Bekjendelse af og Leven i Jesus Kristus. Jeg tænkte altsaa
135 paa den indre aandelige Tilstand, og i denne Henseende troede jeg, at der vare Mange her, som i aandelig Forstand lignede den unge Pige i Evangeliet, som var død, og den ældre Kvinde, som led af en uhelbredelig Sygdom. Og min Overbevisning i denne Retning er ikke bleven forandret i det Aar, jeg var iblandt Eder. Jeg troede nemlig, at der i Sognet fandtes en hel Del aandelig
140 Døde, baade helt unge Mennesker og Saadanne, som endnu vare i de modnere Aar. Og ved aandelig Døde forstod jeg da Saadanne, i hvis Sjæle det Naadeliv, som Herren havde skjænket dem i deres Daab, var hendøet, saaledes at de havde glemt deres Daabspagt, levede hen i Vantro, uden virkelig Kjærlighed til Guds Ord og daglig Bøn, vandrende uden at tænke paa deres arme Sjæles Frelse, uden

Omvendelse, hen i et Liv, der enten hengik i aabenbar Synd, Hor, Utugt, Løgn eller i ungdommelig Letsindighed og Letfærdighed, eller i et Liv, hvor de kun havde Sands for Verdens Ting, for at samle og sanke eller for at nyde denne Verdens Ting i Sandselighedens eller Forfængelighedens Tjeneste. Og hvis det er
150 at være aandelig død og at være paa Vejen til Helvede, saaledes at leve sit Liv hen, mon I da ikke ville give mig Ret i, at saa var der mange aandelig Døde her, som kunde trænge til at vækkes op. Men ligesom Frelseren sagde om Pigen, at hun ikke var død, men hun sov, saaledes betragtede jeg alle disse, dog kun som sovende. Jeg vidste, at de vare døbt, og Herren endnu ikke havde taget Daabens
155 Naadegaver fra dem; jeg vidste, at denne laa som en død Skat i deres Hjerter, derfor troede jeg, at de kunde vækkes op, naar Herren vilde give Naade til, at denne deres Daabs Gave kunde blive kaldt tillive. Og ligesaa troede jeg, at der vare mange Ældre her, der, som Kvinden, gik og bar paa en uhelbredelig Sygdom. Og kan man ikke kalde saaledes denne gamle Vanekristendom, som
160 mange ældre Folk slaae sig til Ro med, som troe, at det er nok til at være en Kristen, at man i sin Ungdom var, som det hedder, »godt lært", - havde lært sine Lærebøger uden ad, uden at de nogensinde have kjendt til Syndesorg og Naadeglæde og Livet i Kristi Efterfølgelse. Og kan man ikke kalde saaledes den dybt indgroede Selvretfærdighed, som man træffer saa tidt hos Ældre, og som
165 det næsten ikke er muligt at faae dem reven ud fra, saa at de istedetfor at bekjende, at de have levet et langt Liv i mange Slags Synder, i Vantro og Kjærlighed alene til Verden, ikke undsee sig ved at sidde og rose sig af alt det, som de have udretter i deres Dage, hvormeget Godt de have gjort, hvorledes de have arbejdet, slidt og slæbt, samlet og samlet, opdraget deres Børn og faael dem
170 satte godt i Vej, som om alt dette hjalp dem et eneste Haarsbred til Saligheden. Ja! jeg troede, at der vare og ere saadanne stakkels gamle Sjæle her. Og det er gruligt at tænke paa; thi blive de ikke helbredede fra denne grulige Vanekristendom og frygtelige Selvretfærdighed, inden de gaae i de Grave, som snart skulle graves, da gaae deres Sjæle jo til Helvede. Se! saaledes troede jeg, at
175 Tilstanden var her, fordi saaledes er den de fleste Steder, og derfor maatte jeg betragte det som mit Hovedformaal at prædike til Opvækkelse.

Og nu vil jeg da saa fremsætte, hvorledes jeg troede, at denne Tilstand skulde forandres, at der her skulde skee Opvækkelse. Vi maae da atter vende os til
180 Evangeliet. Bedrøvelse og Kjærlighed drev den Øverste hen til Jesus; thi han troede, at Han alene kunde og vilde hjælpe ham; i ydmyg Bøn falder han ned for Ham. Og han blev jo bønhørt; thi han troede. Jesus fulgte med ham hen til Pigen. Paa Vejen derhen kom den syge Kvinde til Jesus. I Følelsen af sin

185 Urenhed vover hun ikke at fremstille sig for Frelserens Aasyn, men ydmygt
kommer hun bag fra, og fast var hendes Tro; thi hun mente, at hun vilde blive
helbredet, naar hun blot kom til at røre ved Fligen af Hans Klædebon. Og
hendes Tro blev ikke beskjemmet. Hun blev ikke alene helbredet, men fik
Forjættelsen om Frelse paa Grund af hendes ydmyge Tro. Og da saa Jesus kom
190 hen til Pigen, traf Han der en larmende Folkehob. Han maatte først have
Stilhed, inden Han kunde gjøre sin Gjerning, derfor drev Han den leende,
spottende og larmende Hob bort, og saa først gik Han ind og gjorde Spotten
tilskamme, idet Han tog Pigen ved Haanden og rejste hende op. — Se saaledes
vidste jeg ogsaa, at det, aandelig forstaaet, maatte gaae til, hvis der her i Vejlbys
195 skulde skee nogen Opvækkelse. Kun Jesus kunde vække Sjælene. Derfor kan jeg
med Sandhed sige, at jeg gik i Bønnen til Jesus, og bad Ham om at ville bevise
Eder og mig denne Naade. Vel blev jeg ikke dreven af en saadan Bedrøvelsens
Kjærlighed eller havde en saa fast Tro, som den Øverste; thi saa havde jeg kunnet
bede langt inderligere og mere vedholdende, end jeg har gjort; men jeg bad dog
200 saa godt jeg kunde Jesus om, at Han vilde komme og lægge sin Haand paa de
Døde, at de kunde vaagne op til Livet; og jeg havde ogsaa den Tro, at Han nok
vilde følge med hen til de Unge. Og atter var det min Overbevisning, at det
skulde skee nu som fordem, at enkelte Gamle skulde komme til Jesus og vorde
helbredede, naar Han gik hen til de Unge, at enkelte Gamle skulde blive vakte til
205 Eftertanke om deres Sjæls Frelse, naar de fik at see, hvorledes de Unge bleve
opvakte af Herren, hvorledes disse alvorligt ænkede paa deres Sjæles Frelse, fik
Kjærlighed til Ordet og virkelig begyndte at omvende sig, saa at de Gamle kom
til at tænke: vi maae dog skamme os, vi staae lige ved Graven og Dommen, og
dog søge vi ikke som de Unge at faae vore Sjæle frelste. Og som fordem træffer
210 Jesus jo endnu de aandelige Døde, omgivne af og midt inde i den støjende,
larmende Verden.

Denne maae de drages ud af og bringes ind i Stilhed, inden Frelseren kan faae
vakt dem op. Derfor stræbte jeg efter og bad Jesus, om Han vilde drage Eder
215 Unge hen til Kirken om Søndagen, til Bibellæsninger; thi derfra var dog den
støjende Verdenshob udelukket. Og derind bad jeg Jesus at Han vilde komme
gjennem det Ord, jeg forkyndte, at Han vilde drage ind og lægge sin Haand paa
Eder; og denne sin Haand udstrækker Herren jo, naar Hans Ord griber
overbevisende ind i Synderens Sjæl og minder ham om hans Synd, om Døden og
220 Dommen, saaledes at Sjælen ikke kan skjule for sig selv: det er mig, netop mig,
som der kaldes paa. Det gjør ondt, naar Herren saaledes lægger sin Haand paa
Syndebylden; jeg veed ogsaa nok, at der ere Sjæle der, som have krympet sig

derved og have begyndt alt skrig, som den Syge skriger, naar Lægen skjærer i
 225 Bylden. Men den Haand, som saarer, er og den, som læger og løfter; og jeg
 haaber, at Flere af Eder have følt, hvor uendelig mildt, kærligt og lægende
 Frelseren kan tage paa det syge Hjerter. Verden, som saa dette foregaae, spottede
 og lo som fordom og betragtede det Hele som Narrestreger. Men deres Latter er
 jo som den Gales Latter; thi det er Galskab at lee af Jesus og hvad Han gjør;
 230 vidste de Stakler, at de, som lee her, skulle komme til at hyle hisset, at de engang
 skulle komme til at skjære Tænder som den Gale i Helvedes Mørke, da loe og
 spottede de ikke; derfor skulle vi ikke vredes over deres Latter, men inderlig
 beklage dem. — Jeg synes, at jeg har set Tegn paa, at Jesus virkelig kom til at
 gjøre sin vækkende Gjerning; derom vidner for mig, at Flere have ogsaa for mig
 235 sukket inderligt og dybt over deres Synd, og at jeg ogsaa hos Andre mærkede
 Glæde over Evangeliets Naade og Trøst. Og det, at der her sporedes saa megen
 Lyst til at synge Psalmer og aandelige Sange, ar der omkring i Husene kom til al
 lyve gudelige Sange istedetfor ugudelige, det var mig ogsaa et glædeligt Tegn paa,
 at Livet begyndte at røre sig, at Naaden begyndte at gribe Hjerterne. — Men Du
 240 den Enkelte maa bedst selv vide, hvorledes Du har det, hvad Nytte Du har haft
 af Ordets Forkyndelse. Derfor spørger jeg Eder, I Unge: Ere I blevne opvakte?
 Have I følt Frelseren lægge sin Haand paa Eder? Ere I vaagnede op af Eders
 Syndesøvn, har Hans Haand faaet standset Eder paa Syndens Vej? Ere I vendte
 om til Eders Daabspagt og have atter begyndt al leve i Forsagelse og Tro? Kjære
 245 Unge! har Jesus faaet Lov til at tage Eder ved Haanden? Er det sket, da leder
 Han Eder paa Omvendelsens og Helliggjørelsens Vej. Siig mig, viser Eders Liv
 da nu, at I ere paa denne Vej, eller vandre I i det gamle Syndeleynet? O, da kan
 det ikke nytte, at I gik til Kirke eller til Bibellæsninger, thi saa har Han endnu
 ikke saaet Eder sat, da er det Satan, som har Eder ved Haanden og fører Eder ad
 250 Fordømmelsens Vej. Men have I grebet Frelserens Haand, kjære Venner! o, saa
 slip den ikke. Han slipper ikke. Ville I lade denne Haand føre og lede Eder, da vil
 Han lede Eder til den sande Lykke her i Verden og Saligheden hisset. — Og I
 Gamle! ere Nogle af Ever blevne helbredte? Kvinden i Evangeliet var ydmyg
 troende, derfor blev hun helbreder. Tegner paa, at det gamle Menneske er
 255 helbredt af Jesus, er, at han har begyndt at skamme sig over sin Synd og klage
 over den lange, forsømte Naadens Tid. Den Gamle, som endnu gaaer og bærer
 paa Vantroens, Verdenskjælighedens og Selvretfærdighedens Sygdom, er i
 Reglen saa godt tilfreds med sig; de frygte slet ikke, mene, at de ere helt gode
 Kristne. Men den Gamle, som Jesus har begyndt sin Gjerning i, han eller hun
 260 spørger ængstelig og bange: mon jeg ogsaa kan komme med? mon vor Herre
 ogsaa vil tage imod saadan en gammel Synder, som jeg? og i denne Hjerters

Admyghed komme de ligesom bagfra til Jesus, de ville gjerne være de Ringeste, naar de blot maae komme med. Den vantro Gamle synes, han veed god Besked, har "lært" nok om Jesus; den Troende sukker og siger: jeg veed saa lidt, jeg kan kun huske saa lidt af, hvad jeg hører, jeg har saa længe forsømt at lytte til Evangeliet, kunde jeg blot røre ved Frelserens Flig, kunde jeg blot gemme, troe og tilegne mig Et af Hans forjættende velsignede Ord, da vilde jeg være glad. Glød Eder, I Gamle! som saaledes ere blevne ydmygede. Jesus viste ikke Kvinden bort, Han vil heller ikke vise Eder bort, men ogsaa til Eder siger Han: Vær frimodig! Din Tro haver frelst Dig. O! jeg haaber, at En og Anden af Eder ere blevne helbredte, og derfor ville I ogsaa frelste gaae i Eders Grave, saaledes som min gamle Fader gik i sin. —

Men en Præsts Gjerning er ikke alene at søge ved Guds Naade at vække Liv, men ogsaa at arbejde hen til, at det vakte Liv kan bevares og voxe, og det kan kun skee, naar der kan dannes og udvikles en levende Menighed, et Samfund af Hellige; thi hvad Hjemmet er for det lille Barn og Haven for de unge Skud, det er de Helliges Samfund for de nyfødte og opvakte Sjæle.

Uden Næring og Pleje i Hjemmet vilde Barnet døe, uden Ly og Læ vilde de unge Skud gaae ud, og ligesaa vil Livet i Reglen døe hen, blæses ud af Verdens vantroe kolde Vinde og Syndeslud, hvis de ikke kunne søge hen og finde Ly og Læ, Næring og Pleje i den lille, hellige Familie, de Helliges Samfund. Næst det at vække, anseer jeg det for en Præsts Hovedopgave at kalde de Helliges Samfund tillive, at danne og udvikle dette. Som et Middel hertil betragter jeg Forsamlinger i Husene; Verden kan ikke lide disse, fordi de forstyrre de verdslige Samfund, men selve Verdens Fjendskab imod dem betragter jeg som et Tegn paa deres Berettigelse og Nødvendighed. Jeg troer ingenlunde, at et Menneske er en Kristen, fordi han søger i Forsamlinger, men det veed jeg, at derinde have Hjerterne følt sig nærmere knyttede til hinanden, have der bedre lært at elske hinanden, og ere der blevne styrkede til Striden. At Verden ikke ynder dem, ligger jo deri, at de nok ville gaae til Kirke, men ikke drages ud fra der gamle verdslige Samfund med dets Glæder og Daarligheder. Trods vel Adskilliges Misnøje, veed I, kjære Venner! at jeg, saavidt mine Kræfter tillod det, har arbejdet paa, ogsaa gjennem Forsamlinger at danne og udvikle de Helliges Samfund imellem Eder. Jeg troer, at en Præst Intet kan udrette, hvis han ikke aabent og ærligt stiller sig midt imellem de Hellige, ud fra deres Midte vidner og søgende at samle derind ved Kjærlighed og Venlighed alle dem, som ville lade sig drage; gjør han ikke det, eller vil han stille sig midt imellem de Hellige og

Verden, eller har han den taabelige Mening, at han kan staae over begge Partier, da kan han Intet udrette, da vil Verden tage ham til Indtægt, han bliver saa aldrig de Helliges Ven og vil ikke blive baaren af deres Samfund og deres
305 Bønner. Derfor vil jeg ogsaa ønske, at den Præst, I nu skal have, maa blive de Helliges Ven, ud fra Deres Samfund vidne om Frelseren og i deres tætsluttede Rækker kæmpe mod Satan og Verden. — Men til Livets Bevarelse og Fremvæxt hører ogsaa Præstens Forhold til den Enkelte, at han søger omkring til Syge og Sorgfulde, formaner og trøster de enkelte Sjæle, og saaledes bliver Menighedens
310 virkelige Ven, saaledes at Venskabet ikke er et vist klogt beregnet Nedlædigheds-Væsen; thi dette er være end Ingenting; men et hjerteligt og oprigtigt Venskab. I denne Henseende har jeg visselig forsømt Meget. Jeg haaber dog, at I, Venner! dog maaske ville indrømme, at min Faders lange Sygdom og flere andre Omstændigheder kunne anføres som en lille Undskyldning for, at jeg ikke
315 besøgte Eder saa ofte i Eders Hus, som jeg burde. Saa vil jeg da ønske, at Eders tilkommende Præst maa kunne gjøre denne Gjerning troligere og bedre, end jeg har gjort den. —

Tilbage staaer nu kun, at jeg bringer Eder her i Vejlbj min inderligste Tak, først
320 for Eders Kjærlighed og Velvillie imod min Fader, og dernæst mod mig og min Familie. Aldeles frivilligt bragte I mig en Gave, langt større end jeg havde nogensinde ventet eller fortjent; hjertelig Tak derfor, kjære Venner! Mange Minder knytte mig til Vejlbj; herudenfor hviler Støvet af mine kjære Forældre; det er en hellig Plet for mine Søskende og mig, vore Tanker ville tidt søge
325 derhen. Og naar I, kjære Venner, Brødre og Søstre! gaae forbi deres Grave, ville I dog maaske mindes med Kjærlighed mig og mine kjære Sødskende, mindes de Dage, da Fader og Søn gik mellem Eder i Troens og Kjærligheds-Enhed. Glem da saa heller ikke at bede for os, som endnu ere i Stridens Land. Herren velsigne og bevare Eder! Han lade Eders Rejse til Himmerige lykkes. Han give Flere og
330 Flere Lyst til at reise ad Himmelvejen.

Amen!

"Brødre og Søstre, vi skilles nu ad!
335 Far nu med Jesus fornøjet og glad,
Hver sine lovlige Veje."

"Gjem nu Guds Ord udi Hjerte og Sind,
Luk ikke Satan, ej Verden derind,

Jesus lad Hjerterne eje!"

"Amen! ja, Amen skal være vor Sang,
Det vil vi sjunge med frydefuld Klang,
Alle Guds Børn tilsammen."

"Lammet, kun Lammet, dets Vunder og Saar,
Æren og Prisen i Evighed faaer.
Amen! Halleluja! Amen!"

Kilde

Clausen, Johannes. Er Du bleven opvakt? : Afskedsprædiken i Vejlbj Kirke den 26de November 1864: Slagelse: Trykt hos C. J. Magnus, 1866

Kildetype

Dokumentation i bogværk

Tags

Den anden slesvigske krig 1864, Første tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 1800-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/johannes-clausens-afskedspraediken>